

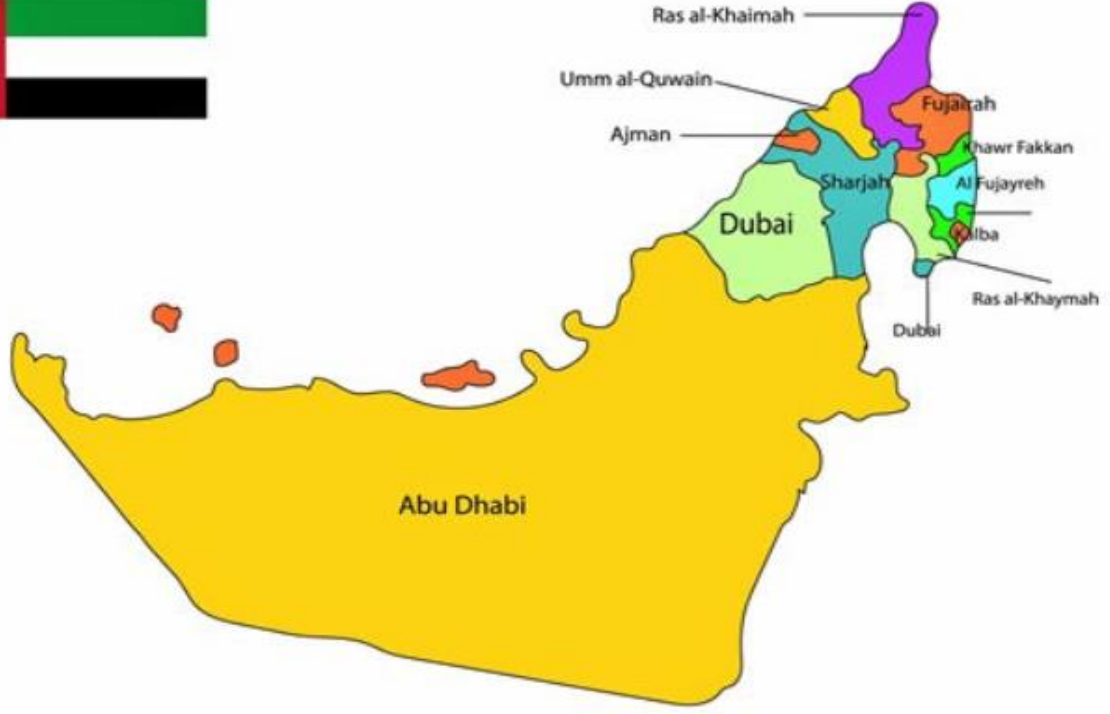
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ ÜLKE RAPORU

ÇAYCUMA TİCARET VE SANAYİ ODASI

MART 2021

Resmi Adı	Birleşik Arap Emirlikleri
Yönetim Biçimi	Monarşi İle Yönetilen Yedi Emirlikten Oluşan Federasyon
Devlet Başkanı	Shaikh Khalifa bin Zayid Al-Nahyan (Abu Dhabi Emiri) (4 Kasım 2004'den beri)
Başbakan	Shaikh Muhammad Bin Rashid Al-Maktum (Dubai Emiri) (5 Ocak 2006'dan beri)
Başkenti	Abu Dhabi
Nüfusu	11.077.000 (IMF-2020)
Yüzölçümü	83.600 km ²
GSYİH (milyar \$)	421.014 (2021)
KBGSYİH (\$)	41.420 (2021)
Resmi Dil	Arapça
Etnik Yapı	Arap, İran, Güney Asyalılar
Dini Yapı	Müslüman %96, Hıristiyan, Hindu, diğer %4
Para Birimi	BAE Dirhemi (AED)
Önemli Şehirleri	Abu Dhabi, Dubai, Sharjah, Ras al-Khaimah
Resmi Tatil Günleri	Cuma – Cumartesi, 1 Ocak: Yeni Yıl, 31 Ocak: Hicri Yıl Başı, 11 Nisan: Hz. Muhammed'in doğumgünü, 11 Nisan: Hz. Muhammed'in doğum günü, 2 Aralık: Ulusal Gün
Saat Farkı	Türkiye'den bir saat ileri

ÜLKEYE GENEL BAKIŞ:

Birleşik Arap Emirlikleri (BAE); Abu Dabi, Dubai, Sharjah, Fujairah, Umm Al Quwain ve Ajman Emirliklerinden oluşan 6 Emirliğin bir araya gelmesiyle 1971 yılında kurulmuştur. Bilahare Ras Al Khaimah da 10 Şubat 1972'de federasyona katılmıştır. Böylece BAE, söz konusu 7 Emirliğin oluşturduğu bir federasyon haline gelmiştir. BAE'nin, topraklarının ve petrol üretiminin yaklaşık %90'ı Abu Dabi Emirliği'ndedir. İkinci büyük Emirlik ise Dubai'dir.

EMİRLİKLER

Abu Dhabi

Abu Dhabi Emirliği, yedi emirlik içerisinde en büyük olanıdır. Emirlik, ülke topraklarının yaklaşık %86'sını kaplamaktadır. BAE, 200'e yakın adayı ihtiva etmekte olup, Abu Dhabi de bu adaların biri üzerine kurulmuştur. Ülke nüfusunun yaklaşık üçte biri Abu Dhabi'de bulunmaktadır. BAE'nin, topraklarının ve petrol üretiminin yaklaşık %90'ı Abu Dhabi Emirliği'ndedir. İkinci büyük Emirlik ise Dubai'dir.

Dubai

BAE'nin ticaret ve turizm merkezi olan Dubai, yıllardır Doğulu ve Batılı iş adamları arasında bir bağlantı noktası olmuştur. Toplam alanı 3 885 km² olup, BAE topraklarının %5'ini oluşturmaktadır. Şehir 20 km uzunluğunda bir haliç ile ikiye ayrılmıştır. Burj Dubai tarafında Dubai idari ofisleri, büyük şirketlerin ofisleri, bankalar, gümrük ve liman idaresi bulunmaktadır. Dubai'nin kuzeyi ise Deira olarak adlandırılmakta olup, bu bölgede büyük ve irili ufaklı alışveriş merkezleri, okullar, marketler ve oteller bulunmaktadır. Dubai, BAE içindeki ikinci büyük Emirliktir. Emirlik'in büyük bir çoğunluğu oturulamaz durumda olan çöl iklimine sahip olmasına rağmen, Dubai şehri metropoliten bir yapıya sahiptir. Arapça resmi dil olup, İngilizce de yaygın biçimde konuşulmaktadır. Sheikh Rashed bin Saeed al-Maktoum petrol sanayisini geride bırakacak şekilde ülkeyi ticarete açmayı başarmıştır.

Sharjah

Sharjah, BAE'nin üçüncü büyük Emirliğidir. Dubai'nin tam kuzeyinde yer alan ve Sheikh Sultan bin Mohammad al-Oassimi tarafından yönetilen Sharjah'ta İslami gelenekler sürdürülmektedir. Yakın zamanlarda Orta Doğu'nun kültür merkezi olma yolunda adımlar atılmakta, eğitim ve kültür alanında gelişmeler yaşanmaktadır.

Ajman

Ajman, BAE'nin en küçük Emirliği olup, sadece 250 km²'lik bir alanı kaplamaktadır. Emirlik'in büyük bir kısmı Basra Körfezi kıyısında ve Sharjah'ın hemen kuzeyinde yer almaktadır. Ajman'da, içinde iki küçük yerleşim bölgesi bulunan Masfut ve Manama adı verilen adalar bulunmaktadır. Eski çağlardan beri yerleşime uygun topraklara sahip olan Ajman, yakın zamanda bir balıkçı köyü

olarak ünlenmiştir. BAE ile birleşmesinden sonra Sharjah ve Dubai'deki gelişmelerden burası da nasibini almıştır. Ajman doğal gaz ve petrol kaynakları açısından fazla zengin olmaya n, ucuz ve sakin bir şehirdir.

Ras al-Khaimah

MÖ 2000 yıllarında kurulan Ras al-Kaimah, önemli bir liman kenti ve tarım merkezidir. DigdaggaKhaimah'ta kurulan modern çiftlikte süt ürünleri üretilmekte, hayvancılık ve tavukçuluk yapılmakta, meyve ve sebze üretilmektedir. Ras al-Kaimah'tan çoğunlukla hammadde (inşaat taşları, patlayıcılar ve ilaçlar) ihracatı yapılmaktadır. Şehirde keşfedilen sınırlı sayıdaki petrol alanlarında yapılan üretim günlük 10 000 varile ulaşmıştır. Turistler için ise Ras al-Kaimah'ta arkeoloji, etnoloji ve tarih müzesi bulunmaktadır.

Umm al-Quwain

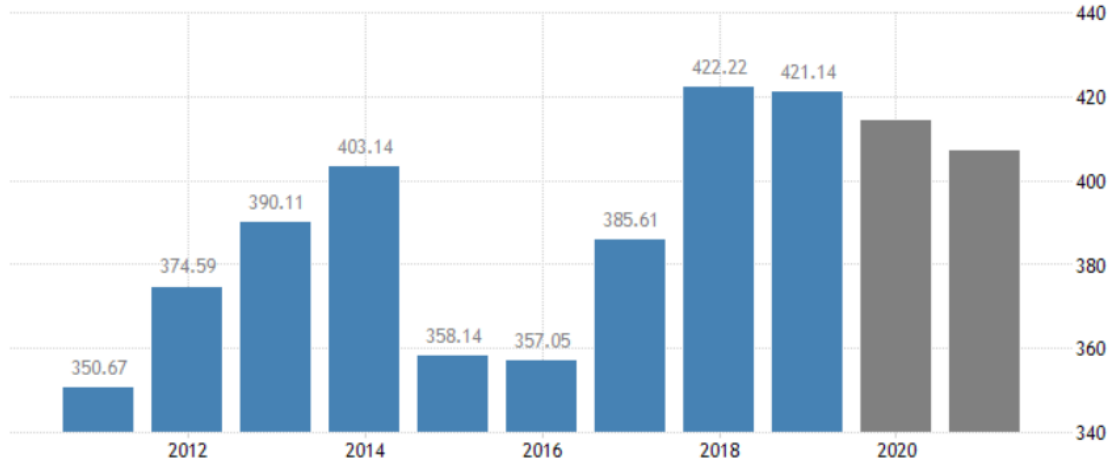
Kıydan devam eden kara yolu üzerinde bulunan Umm al-Quwain, küçük bir Emirliktir. Petrol bulunmadan ve Emirlikler birleşmeden önce izole edilmiş ve fakir bir Emirlik olan Umm al-Ouwain'in altyapısında ve iş imkanlarında son yıllarda ilerleme kaydedilmiştir. Emirlik'te bulunan Ahmet bin Rashid Limanı uluslararası standartlarda olup, 115 metreden 400 metreye kadar uzanan dört rıhtıma sahiptir. Umm al-Ouwain'de 1987 yılında kurulmuş olan bir serbest bölge de bulunmaktadır. Modern bir ulaşım ve telekomünikasyon sisteminin yanında modern bir hastane ve yerel radyo istasyonuna da sahip olan Emirlik'in tarihi kuleleri, kaleleri, geleneksel at ve deve güreşleri turistlerin ilgisini çekmektedir.

Fujairah

Fujairah, Umman Körfezi'nde yer alan tek Emirliktir. Dağlık alanların eteğinde dar bir alanda yer alan Fujairah, bozulmamış plajları ile ünlüdür. Balıkçılık, atçılık ve dalış gibi aktiviteler yaygındır. Fujairah Limanı 1982 yılında inşa edilmiş olup, konteyner taşımacılığına ve Arap yarımadasının ihtiyacına yönelik olarak küçükbaş ve büyükbaş hayvan taşımacılığına uygundur. Emirlik içinde uluslararası bir havaalanı ve çok sayıda küçük sanayi yatırımı bulunmaktadır. Mermer, fayans, ayakkabı ve çimento fabrikaları bu işletmelerden bazılarıdır.

GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

Birleşik Arap Emirlikleri GSYİH	Son	Önceki	En Yüksek	En Düşük	Birim
GSYİH Yıllık Büyüme Hızı	1.60	2.00	9.80	-5.20	Yüzde
GSYİH	421.14	422.22	422.22	2.85	Usd - Milyar
Gsyih Sabit Fiyatlarla	1486260.86	1442462.67	1486260.86	652734.04	Aed - Milyon
Gayri Safi Sabit Sermaye Oluşumu	270277.44	288261.59	340110.84	100944.50	Aed - Milyon
Kişi Başına Düşen Gsyih	41420.50	41327.40	116232.80	33893.30	USD
Kişi başına düşen GSYİH (SAGP)	67119.10	66676.00	112349.60	55363.00	USD

BAE, 1996 yılından bu yana Dünya Ticaret Örgütü'nün (DTÖ), 1998 yılından beri on yedi Arap ülkesinden oluşan Pan-Arab Serbest Ticaret Alanı'nın (PAFTA) ve ayrıca Arap Körfezine kıyası bulunan 6 Arap ülkesinden meydana gelen Körfez İşbirliği Konseyinin (KİK/GCC) üyesidir.

BAE'nin resmi para birimi olan Dirhem, 1980'li yılların ortalarından bu yana ABD Doları'na 1ABD\$=3, 67 Dirhem değişim oranı üzerinden sabitlenmiştir. BAE Merkez Bankası oranın korunmasında kararlı olup, bunu enflasyon karşısında bir koruyucu ve istikrar için gerekli bir unsur olarak görmektedir.

Serbest piyasa ekonomisinin hâkim olduğu BAE'nin ekonomik zenginliği büyük ölçüde petrol ve doğal gaz üretimine ve ihracatına dayanır. Sektörün GSYİH içindeki payı yaklaşık %37'dir.

Ülkede petrolün çıkarılmaya başlandığı 1958 yılından bu yana Birleşik Arap Emirlikleri'nin ekonomik performansı petrol fiyatlarındaki dalgalanmalara göre değişiklik göstermiş; sanayi

üretimi ve ihracat bu dalgalanmalardan doğrudan etkilenirken, harcamalar ve faiz oranları dolaylı biçimde etkilenmiştir.

Ekonomideki genişlemede, ihracat gelirlerindeki artışın yanı sıra yatırımlardaki ve özel tüketimdeki artışın da etkisi olmuştur. Böylece, ülkede yaşayanların refahı artmış, kredi olanaklarından yararlanma kapasitesi yükselmiş, hızlı nüfus artışının etkisiyle tüketimde de hızlı bir artış meydana gelmiştir.

Dünya finansal krizi ve en büyük ithalatçısı Çin ekonomisinin yavaşlaması ve son olarak 2014 yılının ikinci yarısından itibaren petrolün uluslararası piyasa fiyatında yaşanan %50 oranındaki düşüş BAE ekonomisini de (hidrokarbon ihraç gelirini) olumsuz etkilemiştir. Bu çerçevede, sanayi üretimi ve ihracatı da bu dalgalanmalardan doğrudan etkilenirken, harcamalar, tüketim, ithalat dolaylı biçimde etkilenmiştir. İç faizler yükselmiş, kredi piyasası daralmış, piyasadaki para miktarı azalmıştır. BAE ekonomisinde son 10 yıla baktığımızda; 2009 yılında %5 küçülmüştür. 2011 yılında %7 oranında büyüme yakalamış, 2012- 2015 döneminde %4-5'ler seviyesinde büyümüştür. Ancak 2016-2019 döneminde büyüme hızı tekrar düşüş eğilimine girerek %3'den %1,7'ye kadar gerilemiştir. (Dünya Bankası) T.C. Ticaret Bakanlığı, 2021 yılında Bütçe gelirlerini artırabilmek için, IMF ile de istişare edilerek, 2015 yılından itibaren (sıkı) mali ve parasal politikalarla bazı tedbirler yürürlüğe konulmuştur. Bu tedbirler; akaryakıt desteğine son vermek, kamu kuruluşlarına hibe ve kaynak transferlerini sınırlandırmak, faizleri yükseltmek, kamu harcamalarında tasarrufa gitmek, elektrik ve su tüketim fiyatlarına zam yapmak şeklinde olmuştur. 2018 yılında %5 oranında KDV de uygulamaya konulmuştur.

BAE, cari işlemler dengesi fazla veren bir ekonomidir, ancak son yıllarda yaşanan global kriz ve petrol fiyatı düşüşünden kaynaklanan gelir azalmasıyla birlikte cari fazlada azalma söz konusudur.

Ekonominin 2021 yılı büyümesi ise, COVID-19 salgını ve düşük petrol fiyatları nedeniyle büyük belirsizlik taşımaktadır. Seyahat kısıtlamaları turizmi olumsuz etkilemekte, sosyal mesafe uygulaması iç tüketimi daraltıcı etki yaratmaktadır. BAE'nin küresel bir lojistik ve yeniden işleme merkezi olma konumu durumu göz önüne alındığında, küresel ekonomide yavaşlama ve tedarik zincirlerindeki aksamaların, özellikle BAE'nin petrol dışı sektörleri üzerinde yoğunlaşması öngörülmektedir. Emlak sektörü halihazırda zayıf iş performansı göstermekte ve ayrıca emlak fiyatlarında uzun süredir derin kriz yaşanmakta idi. BAE'nin başarılı bir şekilde çeşitlendirdiği sektörler üzerindeki olumsuz etkisi göz önüne alındığında, Hükümet tarafından halledilmesi gereken acil sorun COVID-19'un ekonomi (düşük transit ticaret ve turizm) üzerindeki olumsuzlukların hafifletilmesidir. BAE, ekonomisini komşularına göre nispeten çeşitlendirmiş olmasına rağmen, yine de petrol kaynaklı likiditeye bağımlıdır ve petrol fiyatlarındaki çökmeye karşı da savunmasızdır.

BAE ekonomik büyüme hedefine yönelik olarak federal (ve Emirlikler bazında) stratejik kalkınma planlarını yürürlüğe koymuştur. Kalkınma programlarının ortak özelliği, ekonomiyi

petrol ve doğalgaza bağımlı olmaktan çıkarmak ve gelir kaynaklarında çeşitliliği sağlamaktır. Böylelikle, milli üretim (GSYH) içindeki enerji harici sektörlerin payını artırılması hedeflenmiştir. Hükümet ekonomiyi farklılaştırma çalışmalarını uzun dönemde önemli oranda gerçekleştirmeyi amaçlamaktadır. 2030 yılında, GSMH'nin % 64'nün petrol dışı sektörlerden oluşacağı tahmin edilmektedir. Kalkınmada öncelik verilmesi planlanan başlıca sektörler; havacılık ve uzay, bilgi teknolojileri, yenilenebilir enerji, ulaşım, turizm, sağlık ve ihracat odaklı sanayi ile petrokimyadır. Ayrıca, elektrik kullanımının azaltılması da hedeflerden biridir. Bahse konu Stratejik Kalkınma Planları şunlardır; "BAE 2021 Ulusal Vizyonu ve "Abu Dabi 2030 Ekonomik Vizyonu"dur. BAE Federal kamu bütçesi; 2017 yılında 48,7 milyar Dirhem (13,3 milyar \$), 2018 yılında 51,4 milyar Dirhem (14 milyar \$) ve 2019 yılında 60,3 milyar Dirhem'dir (16,4 milyar \$).

BAE Merkez Bankasının uluslararası rezervi (altın dahil), 2009 yılındaki 26 milyar Dolar seviyesinden, 2019 yılında 108,3 milyar Dolara kadar yükselmiştir. Dünya Bankasının "iş yapma kolaylığı" sıralamasında 2020 yılında 190 ülke içinde 16. sırada yer almaktadır.

DIŞ TİCARET

BAE'nin ekonomi ve dış ticaret düzenlemeleri liberal niteliktedir. Uluslararası rekabetin yoğun yaşandığı bir serbest pazara sahiptir. Yabancı sermayeye açıktır. Hedefi, Hongkong ve Singapur gibi bölgesinde ticaret, finans ve turizm merkezi olmaktır. İç piyasa rekabetçi, fiyat ve kaliteye duyarlı ve dışa açık bir pazardır. Bölgedeki diğer ülkelerin de önemli ölçüde mal ve hizmet tedarik ettiği veya temin ettiği bir ticaret merkezi konumundadır. Pazarın bu özelliğinden dolayı, ülkede her ülkeye ait ürün bulmak mümkündür. Ülkede tarım ve sanayi üretimi yetersiz olduğundan, ihtiyaçların büyük bir bölümü ithalat yoluyla karşılanmaktadır. İthal ettiği başlıca ürünler motorlu taşıtlar, elektrik ve elektronik ürünler, mücevherat, parfüm ve kozmetik ile gıdadır. En büyük tedarikçileri Çin, Hindistan ve ABD'dir.

Hidrokarbon gelirleri, ekonomisinin dayanıklılığını artıran en önemli kaynağıdır . Coğrafya ve nüfusu küçük olduğundan dış ticaretini re-export yönünde geliştirme gayreti devam etmektedir. Kalkınmada Hong Kong ve Singapur'u örnek almaktadır. Başlıca satış yaptığı pazarlar; İran, Irak, Hindistan ile Doğu ve Kuzey Afrika ülkeleridir. BAE Hükümeti son dönemde elde ettiği deneyim ve sermaye birikimi sayesinde dış pazarlarda yatırıma da yönelmiştir. Emirlikler sahip olduğu yatırım şirketleri aracılığıyla çeşitli ülkelerde telekom ve sanayi şirketleri ile bankalar satın almaktadır. Ayrıca, liman, serbest bölge işletme, gayrimenkul geliştirme gibi projeler aracılığıyla yurtdışında yatırımlar da yapabilmektedirler. Dünya Bankasının 2019 yılı araştırmasına göre; BAE 190 ülke içinde iş yapma kolaylığı açısından 11. sırada yer almaktadır.

Dış Ticareti (1000\$)

YILLAR	İHRACATI	İTHALATI	DIŞ TİCARET HACMİ	DIŞ TİCARET DENGESİ
2015	300 478 648	287 024 695	587 503 343	13 453 953
2016	295 046 691	270 779 149	565 825 840	24 267 547
2017	308 537 370	269 735 344	578 272 714	38 802 026
2018	316 922 502	261 510 757	578 433 259	55 411 745
2019	185 015 101	188 579 193	373 594 294	-3 564 092

Kaynak: Trademap-mirroredata/BAE

BAE, dış ticareti fazla veren petrol ve doğalgaz zengini ülkedir.

Dubai'deki Jebel Ali Serbest Bölgesi (ve limanı) lojistik, depolama ve ofis imkânlarıyla BAE dış ticaretinde önemli rol oynamaktadır. BAE piyasasında yabancı rekabet çok yoğundur. Satılacak ürünün kalite ve fiyat açısından veya firmanın bu piyasada bir daha tutunabilmesi çok zordur. İthalat yapacak firmanın, ülke içinde yerleşik ve "ticaret lisansı" ve ticaret odası üyelik sertifikası sahibi olması ve çalıştığı bir bankasının olması gerekmektedir.

Dış Ticaret Yapılan Ülkeler:

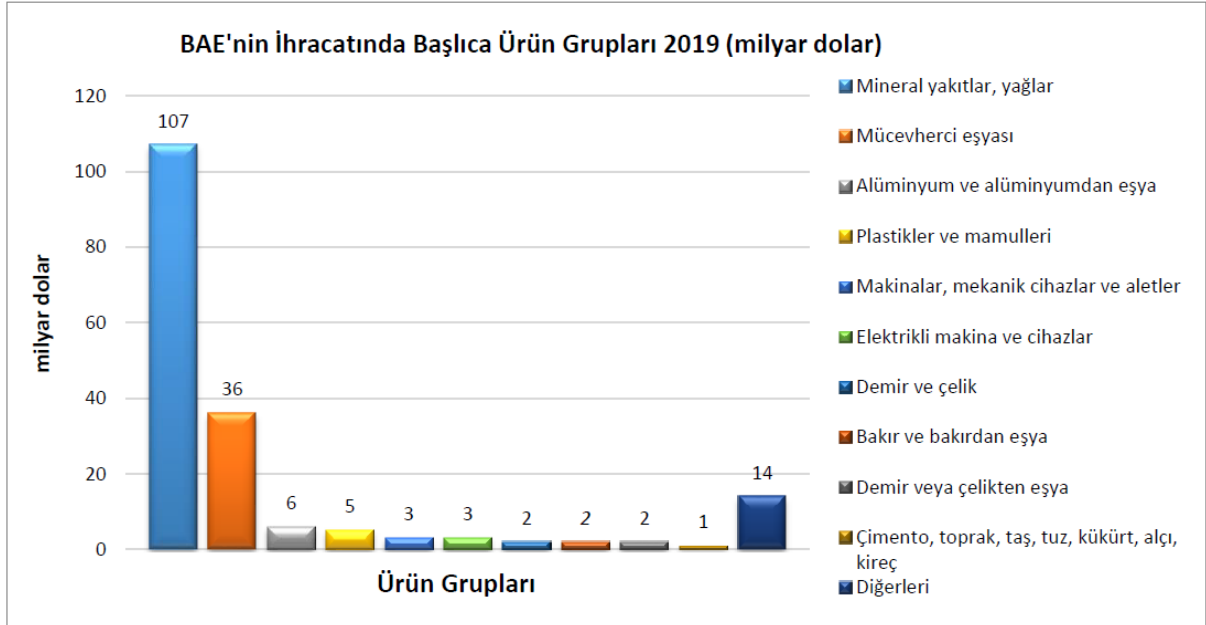
BAE İTHALATI				BAE İHRACATI			
İhracatçı Ülkeler		Toplam İthalat (bin dolar)	Payı	İthalatçı Ülkeler		Toplam İthalat (bin dolar)	Payı
1.	Çin	40.777.643	%15.2	1.	Suudi Arabistan	23.993.333	%7.6
2.	Hindistan	26.735.301	%10.0	2.	Hindistan	14.667.544	%4.6
3.	ABD	20.013.732	%7.5	3.	Irak	13.739.818	%4.3
4.	Japonya	12.613.927	%4.7	4.	İsviçre	13.656.257	%4.3
5.	Almanya	10.074.235	%3.8	5.	Umman	10.890.175	%3.4
6.	Birleşik Krallık	7.288.213	%2.7	6.	Çin	9.367.965	%3.0
7.	Vietnam	7.194.111	%2.7	7.	Kuveyt	8.538.938	%2.7
8.	Suudi Arabistan	6.845.384	%2.6	8.	İran	7.084.010	%2.2
9.	Fransa	6.764.002	%2.5	9.	ABD	6.390.409	%2.0
10.	İtalya	6.561.554	%2.4	10.	Hong Kong	5.633.527	%1.8
14.	Türkiye	3.535.832	%1.3	11.	Türkiye	3.833.443	%1.2

Kaynak : Trademap 2019

İhracatında Uzakdoğu ülkeleri (Hindistan, Japonya ve Çin) ilk üçü paylaşmaktadır. APEC üyeleri ihracatının %51'ini oluşturmaktadır.

BAE'nin 2019 yılında ithalat yaptığı ülkeler listesinde, Türkiye %1.3'lük pay ile 14. sırada yer alırken, ihracatında ise %1.2 'lik pay ile 11. sırada yer almaktadır.

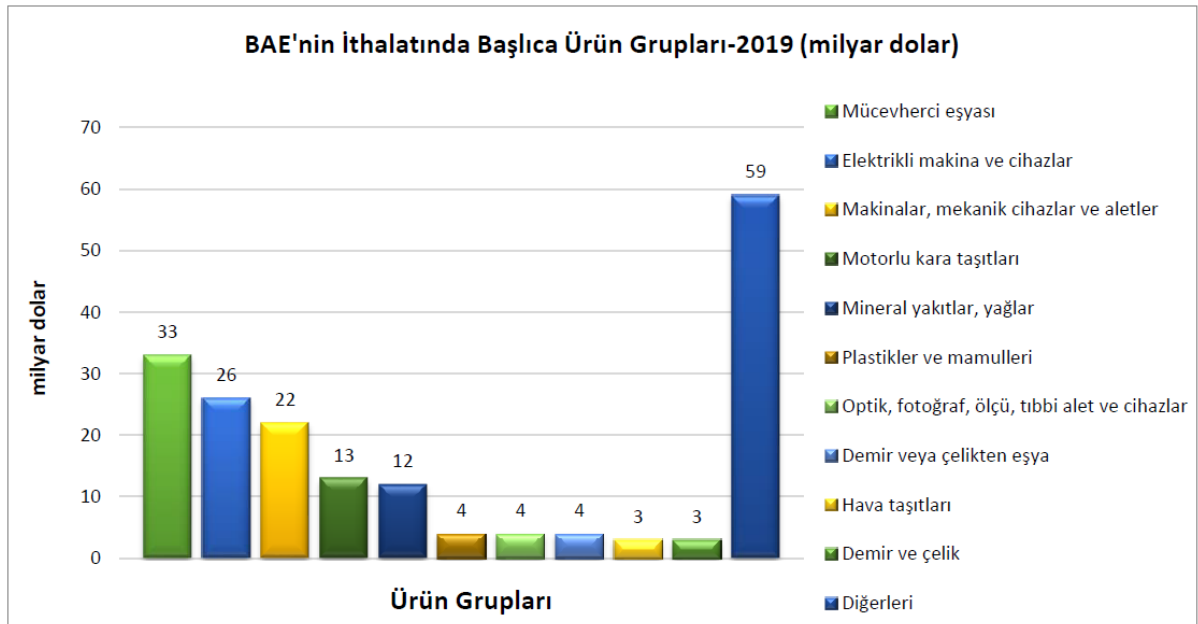
Bae'nin İhracatındaki Başlıca Ürünler:

Kaynak: trademap

En çok ihraç ettiği başlıca ürünler ham petrol (%37), petrol ürünleri (%16) ile külçe altın (%9,5), altın mücevher ve elmasıdır.

Bae'nin İthalatındaki Başlıca Ürünler

Kaynak: trademap

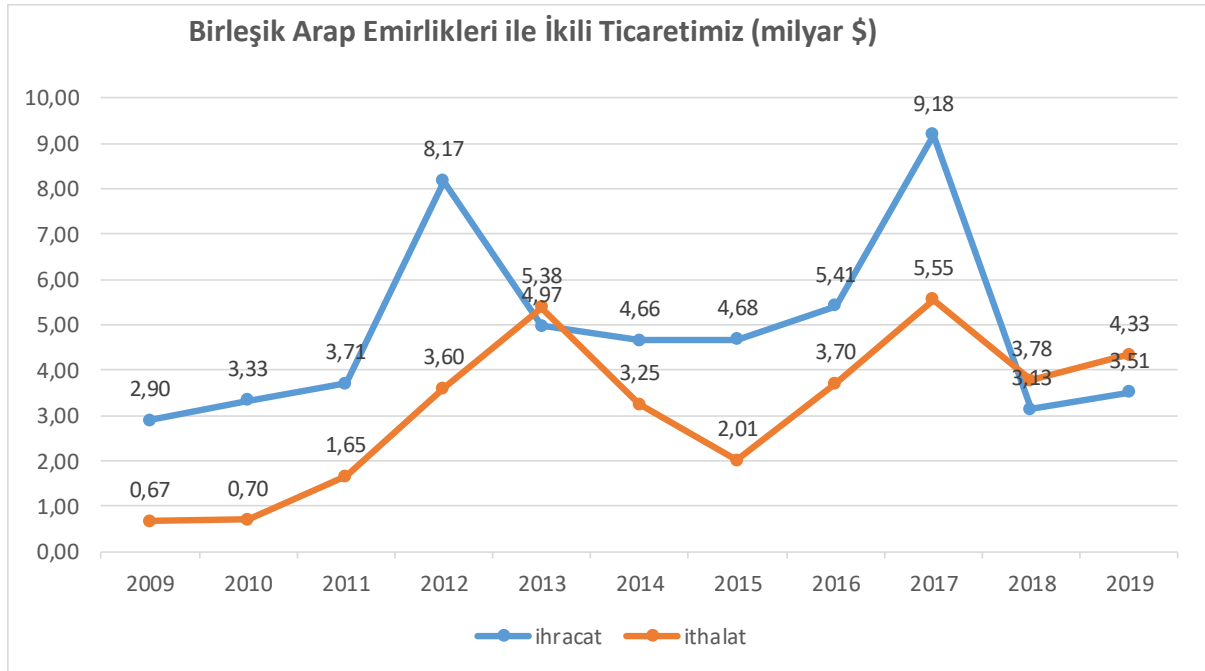
İthal ettiği ürünler listesinde altın mücevher, telefonlar, külçe altın, petrol ürünleri, otomobiller ve elmas başı çekmektedir.

TÜRKİYE İLE TİCARET

BAE, ülkemizin 2019 yılı ihracatında %2.1'lik pay ile 12.sırada, ithalatımızda ise %2.2 pay ile 10.sırada yer almıştır.

YILLAR	TÜRKİYE'NİN İHRACATI	TÜRKİYE'NİN İTHALATI	HACİM	DENGE
2001	380 145	65 140	445 285	315 005
2005	1 675 187	205 442	1 880 629	1 469 745
2010	3 332 885	698 421	4 031 306	2 634 464
2015	4 681 278	2 008 690	6 689 968	2 672 588
2016	5 406 224	3 701 152	9 107 376	1 705 072
2017	9 184 157	5 546 921	14 731 078	3 637 236
2018	3 137 048	3 780 736	6 917 784	-643 688
2019	3 516 011	4 332 368	7 848 379	-816 357

Kaynak:Trademap

Bae ve Türkiye Arasındaki Dış Ticarete Konu Olan Ürünler

Türkiye'den BAE'ye ihracatta ilk 10 ürün					
GTIP	ÜRÜN TANIMI	2018 (milyon\$)	2019 (milyon\$)	2019 PAY (%)	2019-18 DEĞİŞİM
711319	Mücevherci Eşyası	865	1,092	31.0	26.2
710812	Ham Altın	641	439	12.5	-31.6
871000	Tanklar ve Zırlı Taşıtlar	34	128	3.7	280.8
271012	Petrol Yağları	69	82	2.3	19.5
570242	Halılar	69	62	1.7	-11.2
710239	Diğer Elmaslar	23	46	1.3	105.1
270750	Hidrokarbon Karışımları	-	38	1.1	-
271019	Diğer Yağlar ve Müstahzarlar	60	35	1.0	-42.3
240220	Tütün İçeren Sigaralar	18	29	0.8	63.3
180690	Çikolata	27	27	0.8	3.1
TOPLAM		3,137	3.517	100	12.1

Kaynak: Trademap

2019 yılı ihracatımızda ürün itibarıyla mücevher(altın), külçe altın, mineral yağlar ile halılar ve elmaslar önde gelmektedir.

Türkiye'den BAE'ye ithalatta ilk 10 ürün					
GTIP	ÜRÜN TANIMI	2018 (milyon\$)	2019 (milyon\$)	2019 PAY (%)	2019-18 DEĞİŞİM
710812	İşlenmemiş Altın	3.099	3,540	81.6	14.2
271019	Diğer Yağlar ve Müstahzarlar	105	247	5.7	135.0
711319	Mücevherci Eşyası	145	192	4.4	32.4
760120	İşlenmemiş Alüminyum Alaşımlar	157	145	3.4	-7.4
390230	Propilen Kopolimerleri	11	30	0.7	171.6
390210	Polipropilen	17	25	0.6	45.4
390110	Özgül Kütlesi < 0,94 Olan	24	22	0.5	-8.0
390120	Özgül Kütlesi ≥0,94 Olan	14	20	0.5	43.3
710239	Diğer Elmaslar	23	11	0.3	-51.5
390140	Etilen-Alfa-Olefin Kopolimerleri	20	11	0.3	-44.3
TOPLAM		3,885	4,337	100	11.6

Kaynak: Trademap

İthalatımızın %82'si külçe altındır. Mineral yağlar, mücevher, işlenmemiş alüminyum ve polimerler diğer başlıca ürünlerdir.

İki Ülke Arasında ki Anlaşma ve Protokoller:

ANLAŞMA ADI	İMZA/ ONAY TARİHİ
8. Dönem KEK Toplantısı Mutabakat Zaptı	10.02.2011
Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması	28.09.2005/ 24.07.2011
Küresel Taahhüt ve Hizmet Kuruluşu (TRICON) ve KOSGEB Arasında Anlaşma	31.10.2003
Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması	29.01.1993/ 27.12.1994
Türkiye – Birleşik Arap Emirlikleri Hava Ulaştırma Anlaşması	26.10.1986
Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşması	09.08.1984
BDDK ile BAE Merkez Bankası Arasında Teknik İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı	17.02.2009
Türkiye ile KİK arasında STA yapılması yolunda çalışmalar devam etmektedir.	

BAE’DE ŞİRKET KURMA PROSEDÜRLERİ:

Emirlikler içinde; yabancı bir kişi, bir veya birden fazla BAE vatandaşını/şirketini ortak yapmaksızın ticari şirket kuramamaktadır. Yabancılar için en uygun şirket türü ise “Limited Liability Company (LLC)’dir”. Yabancılar şirket hisselerinin en fazla %49’una sahip olabilmektedir. Kuruluş sermayesi Dubai’de 300 bin dirhemdir (82 bin dolar). Dubai’de şirket kuruluşu için ilk başvuru mercii Dubai Ekonomik Kalkınma Dairesi olup (www.dubaided.gov.ae/main), ticaret lisansının alınmasını müteakip Dubai Ticaret ve Sanayi Odasına (www.dcci.ae) üye olunmaktadır. Şirketin iştiğal alanına göre ilgili kurumlardan izin belgesi alınmaktadır.

Yabancı şirketlere, BAE’de şube yada temsilcilik ofisi açma imkanı da tanınmıştır. Kuruluş sermayesi ve lokal ortak bulma zorunluluğu bulunmamaktadır. Sadece “local service agent” unvanıyla yerel bir şahsın, vize düzenlenmesi ve bazı kamu işlemleri için istihdam edilmesi zorunluluğu getirilmiştir. Ancak ticari faaliyetlerde LLC oluşuma kıyasla, uygulamada epey sınırlama söz konusudur.

Şube yada temsilcilik ofisi kuruluşunda ilk müracaat Ekonomi Bakanlığı’na yapılmakta olup, bilahare lisans için Dubai Ekonomik Kalkınma Dairesine ve üyelik için Dubai Ticaret Odasına müracaat edilmektedir.

Yabancı şirketler, BAE’de ticari acenta/distribütör tayin etmek suretiyle de iç piyasada aktif pazarlama ve satış imkanına sahip olabilmektedir. Ticari Acentalık Kanunu uyarınca, sadece BAE vatandaşı yada %100 BAE sermayeli firma ticari acenta olabilmektedir. Ticari Acenta yada distribütör Federal Ekonomi Bakanlığı’na kayıt edilmektedir. Yabancı şirket, BAE geneli için olabileceği gibi emirlikler bazında da acenta tayin edebilmektedir. Sanayi tesisi kurulması için de en az %51 oranında “yerel ortaklık ihtiyacı” bulunmaktadır. İlk başvuru mercii Maliye ve

Sanayi Bakanlığı'dır. Petrol ve doğalgaz gibi hammadde üretimine yönelik şirket faaliyetleri, istinai olarak, lokal ortak şartından muaf tutulmuştur.

Serbest Bölgelerde; kurulacak şirketlerde yerel ortağa ihtiyaç bulunmamakta, % 100 yabancı sermayeli şirket kurulabilmektedir. Yerel sponsor görevini serbest bölge idaresi tarafından yerine getirilmektedir. Şirket kuruluş işlemleri serbest bölgelerde yapılmaktadır.

PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

Genel Tavsiyeler:

- ✓ BAE'nin önde gelen şirketlerin (holdinglerin) başkanları yada üst düzey yöneticileriyle kişisel ilişki kurulmasına önem verilmesi, ithalatçının, gerektiğinde Türkiye'ye (tesislere) davet edilmesi BAE ziyareti kadar önemlidir.
- ✓ BAE'ye, bölge ülkelerinden gelecek talepleri yakalamak için girilmesi daha uygun görülmektedir. Bu çerçevede, uzun vadeli bir iş planı için ülkede ofis/şube açılması faydalı olacaktır.
- ✓ İhracat öncesinde taraflar biraraya gelerek; ürünün spesifikasyonu, yüklemde/teslimatta kalite kontrolü yapacak uluslararası denetim firması, teslim ve ödeme şekli, ihtilafa düşülmesi durumunda yetkili kılınacak mahkemelerin (Dubai ve Türk şirket merkezinin bulunduğu şehir) tespitinde fayda vardır. Sevkiyat öncesi "Proforma Fatura" düzenlenmesi ve (standart ve fiyat açısından) son bir kez daha ithalatçı firma teyidinin alınması yararlı olacaktır.
- ✓ Ödemelerde bankacılık sisteminin (peşin yada teyitli dönülmez akreditif) kullanılması ve sektörde önde gelen (Türkiye ile iş yapan) bankalar tercih edilmelidir.
- ✓ İş kurulumu öncesinde (bilhassa ticari acentelik/distribütörlük verilmesi hususunda) BAE'de bir avukatlık firması/hukuk bürosu ile temasa geçilmesi tercih edilmektedir. Bu konuda, Abu Dhabi veya Dubai'deki Ticaret Müşavirliklerimiz ile de istişare için temasa geçilebilir.
- ✓ İş dünyasında, yönetici statüsünde çalışanların çoğu yabancı uyruklu olduğundan, görüşme ve yazışmalarda İngilizce yaygın olarak kullanılmaktadır. Dolayısıyla, kartvizitin bir tarafı Arapça diğer tarafı İngilizce olmalıdır. Ayrıca, firma broşür ve diğer promosyon malzemelerinin de hem Arapça hem de İngilizce olması etkili tanıtım açısından faydalıdır.
- ✓ Özellikle Dubai'deki uluslararası sektörel ticaret ve sanayi fuarlarına, düzenli olarak her yıl katılım sağlanması, firmanın pazarda ortaya koyacağı istikrar ve pazara gösterdiği önem/ciddiyet açısından önemlidir. (<http://www.dwtc.com/>) Bu çerçevede; ülkemizce milli veya bireysel katılımı devlet yardımları kapsamında desteklenen BAE Uluslararası Ticaret Fuarlarının listesi Ticaret Bakanlığının web sayfasında (<https://eb.ticaret.gov.tr/portal/url/bsc>) yer almaktadır.

- ✓ BAE’de günlük haberler için takip edilebilecek başlıca gazeteler; Gulf News (<https://gulfnews.com/>) ve Khaleej Times’dır (<https://www.khaleejtimes.com/>).
- ✓ BAE’de Abu Dhabi ve Dubai’de olmak üzere iki Ticaret Müşavirliğimiz bulunmaktadır. Dubai Ticaret Ataşeliğimizin (dubai@ticaret.gov.tr) sorumlu olduğu görev bölgeleri Dubai, Sharjah, Ajman, Umm Alquwain, Fujairah ve Ras Al Khaimah şehirlerdir. Abu Dhabi Ticaret Müşavirliğimizin (abudhabi@ticaret.gov.tr) görev alanı sadece Abu Dhabi’dır.

Diplomatik Temsilcilikler & Ticaret Müşavirlikleri:

T.C. Abu Dhabi Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği
Tel: +971 2 443 32 61
Faks: +971 2 443 00 71
E-posta: abudhabi@ticaret.gov.tr

T.C. Dubai Başkonsolosluğu Ticaret Ataşeliği
Tel: +971 4 332 79 33
Faks: +971 4 332 53 43
E-posta: dubai@ticaret.gov.tr
BAE Ankara Büyükelçiliği

Tel: 0 312 491 21 51 - 490 14 14 - 490 14 68
Faks: 0 312 491 23 33
Eposta: ankara@mofa.gov.ae
<http://www.uae-embassy.ae/Embassies/tr>

BAE Meslek Kuruluşları:

Abu Dhabi Ticaret Odası: <http://www.abudhabichamber.ae>

Dubai Ticaret Odası: www.dubaichamber.com

Sharjah Ticaret Odası: <http://www.sharjah.gov.ae/>

BAE Müteahhitler Birliği: <http://www.uaecontractors.org/>

KAYNAKÇA

1. T.C. Ticaret Bakanlığı Bilgi Sistemi – www.ticaret.gov.tr
2. Trademap – www.trademap.org
3. DEİK- Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu- www.deik.org.tr
4. Trading Economics <https://tr.tradingeconomics.com>
5. T.C. Dış İşleri Bakanlığı- <http://www.mfa.gov.tr/birlesik-arap-emirlikleri-ekonomisi.tr.mfa>